

Sluttrapport

«Velkommen hit! Aktiviteter for barn som har flyktet til Norge»

Forord

I 2020 fikk Redd Barna tildelt 500 000 kroner fra Stiftelsen Dam til prosjektet «Velkommen hit!», og denne rapporten beskriver resultatene. Midlene har ført til at våre frivillige har kunnet gjennomføre mange gode, kreative og morsomme aktiviteter for barn i en sårbar livssituasjon, og vi retter en stor takk til Stiftelsen Dam for tildelingen.

Sammendrag

Overordnet mål har vært å skape en bedre, mer aktiv og inkluderende hverdag for barn som bor på asylmottak, ved å arrangere jevnlige, positive og meningsfulle aktiviteter i regi av våre frivillige på ca. 8 asylmottak. Delmål har vært å bidra til at barna skulle få oppleve en trygg aktivitetsarena hvor de trivdes, hadde det morsomt, lærte seg nye ferdigheter og opplevde mestring i mange ulike aktiviteter. Det er mange aspekter med bosituasjonen på asylmottak som gir grunnlag for bekymring; nøktern standard, trangboddhet, uforutsigbarhet, dårlig økonomi, lav bemanning og lite barnefaglig kompetanse. Barn og unge lever tett på både egne og andres problemer og bekymringer, og en del opplever å være sultne. Barn har rett på lek og fritid, og de lærer, bearbeider erfaringer, opplever mestring, utvikler sosiale ferdigheter og bygger relasjoner gjennom lek. Rammene på asylmottak gjør det nødvendig med tilrettelegging for at barn skal få oppleve mestring, livskvalitet og god psykisk helse.

109 barn har deltatt på jevnlige aktiviteter gjennom året, sammen med 62 foreldre. I tillegg har 90 barn og unge deltatt på 1 til 3 aktiviteter sammen med 41 foreldre. 110 frivillige har vært involvert i aktivitetene. Vi har hatt 11 lokale planleggingsmøter med erfaringsutveksling for frivillige, og 3 digitale, nasjonale møter med faglig påfyll. Grunnet perioder med nedstenging og sykdom som følge av Covid19, har vi gjennomført 65 av 84 planlagte aktiviteter. Imidlertid har vi likevel nådd flere barn enn antatt, siden det har vært mange barn på flere av mottakene. Vi har fått tilbakemeldinger om at barn og unge trives veldig godt på aktivitetene. Pandemien har dessverre ikke gjort det mulig å delta på flere store arrangementer i lokalmiljøet.

Redd Barnas frivillige er organisert i aktivitetsgrupper, og har arrangert fritidsaktiviteter på til sammen 10 asylmottak i 2021. Vi har hatt deltagere fra ordinære mottak, integreringsmottak, transittmottak for enslige mindreårige og akuttmottak. Alle nye frivillige har levert politiattest, signert retningslinjer og deltatt på en opplæringskveld om hva det innebærer for barn å være på flukt, asylsystemet, livet på mottak og hvor de har blitt forberedt på rollen som frivillig og møtet med barna. De har fått en innføring i hvordan de kan lage trygge aktiviteter med gode

rammer, fått utdelt beredskapsplan og deltatt på førstehjelpskurs. Gruppene har i perioden arrangert jevnlige aktiviteter på følgende mottak: Trondheim, Stord, Kristiansand Integreringsmottak, Hå ordinære mottak og Hå akuttmottak. I tillegg har de arrangert 3 aktiviteter på Åros akuttmottak og 3 på Mysebu EMA-transittmottak, og en aktivitet på Bankplassen mottak og en på Kirkenes mottak. Evakueringen fra Afghanistan gjorde at vi måtte starte aktiviteter på to akuttmottak veldig raskt. Gruppen i Kristiansand tok også imot familier som var relokaliserte fra Hellas i sine aktiviteter.

I nok et år som var preget av pandemi, har våre frivillige klart å gjennomføre mange fine og varierte aktiviteter selv om det tidvis har krevd litt ekstra planlegging av smittevern hensyn. Aktivitetene har i stor grad blitt styrt av barn og unges ønsker, og det har vært mye utelek i parker, aking om vinteren, mange kinoturer, besøk på lekeland, dansing, bowling, gårdsbesøk, trampolineparker og turer til Dyreparken og Kongeparken. Mange av disse aktivitetene krever transport og koster en del penger, noe som gjør at de ikke er lett tilgjengelige for barn og unge som bor på mottak. Vi vil likevel fremheve at det også ofte blir gode aktiviteter inne eller ute på mottaket, med tegning og ulike spill kombinert med enkel matlaging. Vi har involvert foreldrene som ressurser, og får tilbakemeldinger om at barn og unge trives veldig godt på aktivitetene. Det har ikke vært mulig å gjennomføre alle planlagte aktiviteter, vi har ikke lyktes å starte opp fast aktiviteter på Bankplassen og vi har først i mai 2023 lyktes med å inngå avtale med UDI om å starte opp aktiviteter Ankomstsenter Østfold.

Våre frivillige har gjennomført mange gode aktiviteter både på etablerte mottak og nye akuttmottak, og vi har nådd flere barn enn antatt. På grunn av krigen i Ukraina er det i rekordfart etablert over 80 akuttmottak, med lav standard. Det er grunn til å tro at mange blir boende i flere måneder på mottak som kun er ment for veldig kortvarige opphold. Vi skalerer opp arbeidet vårt, og er i gang med aktiviteter på flere av de nye akuttmottakene. Vi bruker erfaringene fra arbeidet med barn i politisk påvirkningsarbeid, for å sikre at barn som flykter til Norge får rettighetene sine innfridd.

Bakgrunn for prosjektet

Ved inngangen til 2020 var over 79 millioner mennesker på flukt fra krig og konflikt, og halvparten av dem er barn. Ifølge Flyktninghjelpen steg antallet mennesker på flukt fra krig, konflikt og forfølgelse for åttende år på rad.¹

Redd Barnas rapport «Protection beyond reach» viser at det de siste fem årene er blitt vanskeligere og farligere for barn å være på flukt.² 15.548 mennesker har mistet livet på Middelhavet på vei mot Europa de siste fem årene. 700 av dem er barn, men det er store mørketall. Stadig strengere grensekontroll har ført til at mange barn aldri kommer seg til

¹ <https://www.flyktninghjelpen.no/shorthand/fr/79.5-millioner-paa-flukt-i-koronaens-tid/index.html>

² <https://www.reddbarna.no/nyheter/barn-paa-flukt-internerer-bli-slaatt-og-har-mindre-adgang-til-asyll>

Europa. De som klarer det, må ofte leve i lang tid under umenneskelige forhold. Tusenvis av barn er strandet i flyktningleirene på de greske øyene, de fleste yngre enn 12 år.

Mange barn blir også møtt med vold og makt på grenseoverganger i Europa. Barn opplever å bli skutt på eller slått av grensevakter og politi iblant annet Balkan-landene. De forteller om grensevakter som beordrer dem til å kle av seg klærne og tar klær, penger og mobiler fra dem. Ifølge rapporten blir flere barn som er på flukt sperret inne på politistasjoner i Hellas, på ankomstsentre i Spania eller før de blir returnert.

Sammenlignet med for fem år siden, er det i flere land langt vanskeligere å få opphold. Nye restriksjoner gjør det vanskeligere for barn å få opphold eller fornye sine tillatelser. De får en midlertidig eller begrenset status, som betyr at de fortsetter å leve med frykt for fremtiden og for å bli deportert.

I Norge har også innstramminger i politikk og regelverk de siste årene fått negative konsekvenser for barn på flukt. Fjerning av rimelighetsvilkåret i 2016 har ført til at barn som tidligere ville fått beskyttelse istedenfor blir henvist til internflukt i hjemlandet, en praksis som gjentatte ganger har blitt kritisert av FNs Høykommissær for flyktninger.

Strengere krav for permanent opphold har ført til at foreldre og barn lever lenger i usikkerhet om de får bli i Norge eller ikke. FN har også kritisert Norge for å legge så mange hindringer i veien for familiegjennforening at det bryter med menneskerettighetene. Barna og familiene som tross store hindre klarer å ta seg til Norge, møter nå et mottakssystem som er kraftig nedbygget og i tillegg under omlegging.

Mange asylmottak som har eksistert i en årrekke legges ned samtidig som det etableres nye basismottak andres steder i landet. Det betyr at barn og familier som mer enn noe annet har behov for stabilitet og trygghet, risikerer å bli flyttet fra asylmottak til asylmottak mens de venter på svar om de får bli i Norge. I vårt arbeid hører vi om barn som har flyttet 7-8 ganger, og som ikke tåler flere oppbrudd.

I september 2020 bodde det 598 barn på mottak ifølge tall fra UDI. Det er mange aspekter ved bosituasjonen på asylmottak som gir grunnlag for bekymring; nøktern standard, trangboddhet, uforutsigbarhet, dårlig økonomi, lav bemanning og lite barnefaglig kompetanse. Mottakstilværelsen begrenser barnas bevegelsesmulighet både fysisk, psykisk og ikke minst økonomisk. Barn og unge som bor på asylmottak lever tett på både egne og andres problemer og bekymringer, og en del opplever å være sultne³. Situasjonen for barna var ekstra krevende når landet stengte ned pga COVID-19, og barna måtte være inne på veldig små arealer og mistet faste holdepunkter i hverdagen som skole og fritidsaktiviteter.

Ifølge FNs barnekonvensjon har barn rett på lek og fritid. Gjennom lek lærer barn, de bearbeider erfaringer, opplever mestring, utvikler sosiale ferdigheter og bygger relasjoner. Dette er svært viktig også for barn som har flyktet til Norge, både med tanke på hva de har opplevd i hjemlandet og under det som ofte er en langvarig og farefull flukt, barnas opplevelse av å bo på asylmottak og hvordan de får det i tiden etterpå. Rammene de lever under på

³ <https://www.oslomet.no/forskning/forskningsnyheter/nesten-halvparten-sier-de-ikke-har-nok-mat-asylmottak>

asylmottak gjør imidlertid at det er nødvendig med ekstra tilrettelegging for at de skal få oppfylt retten til lek og en aktiv fritid, og at disse barna også skal få oppleve mestring, livskvalitet og god psykisk helse.

Tilskuddsordningen til aktiviteter for barn på mottak som administreres av UDI har blitt kraftig redusert over statsbudsjettet de siste årene. Dette gjør at det har blitt uforutsigbart og krevende å klare å opprettholde aktiviteter gjennom hele året for barn i en svært sårbar livssituasjon. I tillegg står Redd Barna nå i en situasjon hvor vi må avvike aktivitetsarbeidet vårt på flere mottak fordi de legges ned, og starte opp nye grupper og aktiviteter på nyopprettede mottak andre steder i landet.

I 2019 fikk Redd Barna innvilget 350 000 kroner fra Stiftelsen Dam til prosjektet «En aktiv hverdag for barn som bor på mottak». Siden hele mottakssystemet skulle legges om, hadde vi behov for ytterligere midler til å kunne etablere nye frivilligrupper og starte aktiviteter på noen av de nye mottakene, samt opprettholde aktivitetene på mottakene som består. Vi søkte derfor Stiftelsen Dam om 500 000 kr til å arrangere fritidsaktiviteter for barn som bor på asylmottak, og å gjøre barna kjent med sine nye nærmiljø, i regi av frivillige.

Målsetting og målgruppe

Overordnet mål med prosjektet har vært å skape en bedre, mer aktiv og inkluderende hverdag for barn i en utsatt og sårbar livssituasjon, og samtidig bidra til oppfyllelse av deres rett til en aktiv fritid, som er nedfelt i artikkel 31 i FNs barnekonvensjon.

Dette skulle vi gjøre ved å rekruttere frivillige som skal arrangere jevnlige, positive og meningsfulle aktiviteter på cirka åtte asylmottak, og gjøre barna kjent med sitt nye nærmiljø. Aktivitetene skal legge til rette for naturlig kontakt og likeverdighet mellom barn og unge som bor på mottak og frivillige i nærmiljøet, noe som kan øke barnas trygghet og følelse av å bli sett og verdsatt i det samfunnet de har blitt en del av.

Delmål for prosjektet har vært å bidra til at barna skulle få oppleve en trygg aktivitetsarena hvor de trivdes, hadde det morsomt, lærte seg nye ferdigheter og opplevde mestring i mange ulike aktiviteter, samt tok del i og kjente til aktiviteter som finnes i det nye nærmiljøet. Vi har vært opptatt av at barna skal få være med å medvirke der det er naturlig, slik at de føler eierskap til aktivitetene og blir hørt.

Prosjektgjennomføring/Metode

Redd Barnas frivillige er organisert i aktivitetsgrupper, og har arrangert fritidsaktiviteter på til sammen 10 asylmottak i 2021. Vi har hatt deltagere fra ordinære mottak, integreringsmottak, transittmottak for enslige mindreårige og akuttmottak.

Alle nye frivillige har deltatt på en opplæringskveld hvor de har blitt gitt en innføring om hva det innebærer for barn å være på flukt, asylsystemet, livet på mottak og hvor de har blitt forberedt på rollen som frivillig og møtet med barna.

De har fått en innføring i sikkerhet for barn og hva dette konkret innebærer når gruppene arrangerer aktiviteter på mottak. Det betyr at retningslinjene har blitt gjennomgått, diskutert og signert, og at de har blitt gjort kjent med dokumentet om risikovurderinger og fått utdelt beredskapsplanen. De frivillige har fått beskjed om at de alltid skal ta kontakt med regionkontoret dersom de trenger råd og støtte eller står i en vanskelig situasjon og/eller er bekymret for et eller flere barn. I tillegg har de også gjennomført det obligatoriske e-læringsverktøyet Tryggere Sammen, som tar for seg de viktigste retningslinjene gjennom jobbing med ulike caser i tegnefilmformat, info og små filmsnutter.

Alle våre frivillige må gjennomføre førstehjelpskurs i løpet av det første året som frivillig. Nye frivillige får også utdelt en håndbok for frivillige som fungerer som et oppslagsverk om ulike sider ved asylprosessen, møte med sårbare barn og unge og organisering av selve aktivitetene. Vi er opptatt av at aktivitetene som arrangeres skal representere en trygg arena der barn kan leke, trives, oppleve mestring og utvikle seg, og vi har derfor også fokus på barns medvirkning. Dette inngår som en del av opplæringen og de frivillige får utdelt en egen medvirkingshåndbok, i tillegg til håndboken for frivillige på asyl- og flyktningfeltet.

Vi har også utviklet et nytt verktøy for frivillige i prosjektperioden som handler om hvordan lage trygge rammer i aktiviteter på asylmottak og krisesenter. Det består blant annet av en brosjyre som handler om hva det vil si å være en trygg voksenperson i møte med barn, og konkrete tips til hvordan man kan ramme inn aktivitetene på en god måte. Vi har også laget tre små filmsnutter som handler om hvordan man som frivillig best kan møte barn og unge som er traumatiserte, i samarbeid med Klinikk for krisepsykologi i Bergen.

Under opplæringen har frivillige blitt gjort kjent med en brosjyre som er ment for barn og unge som bor på mottak og som deltar på våre aktiviteter. Den inneholder barnevennlig informasjon om hvem vi er, hvordan de skal ha det på aktiviteter sammen med oss, hvordan de kan varsle dersom de opplever noe ubehagelig på våre aktiviteter. Brosjyren er oversatt til 16 språk og er delt ut til alle barn og unge som deltar på aktiviteter. For barn som er for små til å lese selv gis brosjyren til foreldrene, slik at de kan hjelpe barna sine dersom det skulle bli behov å varsle Redd Barna om noe.

Vi har skrevet samarbeidsavtaler med de mottakene hvor vi har faste aktiviteter, som gir tydelige rammer om roller og ansvar. Vi har hatt god kommunikasjon med mottakene både i forkant og underveis både i form av hyppige møter og tett dialog, sånn at vi har kunnet finne ut av hva som har fungert bra og hva som burde endres på i aktivitetene.

For å få til aktiviteter som samsvarer med barnas interesser har også samarbeid med mottaket vært avgjørende. Ansatte på mottaket har ofte kunnskap om det totale aktivitetstilbudet for barna og har en viss kunnskap om hva barna og familiene etterspør av aktiviteter. Vi etterstreber også at barna i størst mulig grad skal få påvirke aktivitetstilbudet direkte. Dette gjøres gjennom å invitere barn og foreldre på informasjonsmøter/planleggingsmøter i tilfeller der vi har et etablert aktivitetstilbud. Det gjøres også gjennom at de frivillige er opptatt av barnas interesser og ønsker under aktivitetene, og dermed får et inntrykk av hva barna ønsker.

Der vi har vært kjent med at det er barn med spesielle behov på mottakene har vi ønsket å tilrettelegge for at alle skal kunne delta på aktivitet på lik linje. Aktivitetene skal være inkluderende og trygge for alle. Det har krevd tett samarbeid med mottaket og foreldre.

Vi har ellers jobbet med å involvere foreldre på aktivitetene på de fleste mottakene. På generell basis er foreldredeltagelse på aktivitet svært positivt. Der foreldrene deltar ser vi at aktivitetene blir en felles, positiv opplevelse for hele familien. Det bidrar også til at foreldrene får et viktig innblikk i barnas fritid og i tilbudene som finnes i nærmiljøet. Dette bidrar til at de kan ta med barna på lignende tilbud senere, uten oppfølging fra Redd Barnas frivillige. Foreldrene er de viktigste støttespillerne i barnas liv, så en styrking av foreldrerollen i en krevende livssituasjon er et viktig bidrag for barnas trivsel, helse og utvikling både på kort og på lang sikt.

Tilnærmet stengte grenser i Europa gjorde at det kun kom 1656 asylsøkere til Norge i 2021, hvor 448 av dem var barn. I tillegg evakuerte Norge 860 afghanere i august, som følge av at Taliban tok over makten i Afghanistan. De fleste av disse ble regnet som overføringsflyktninger som fikk permanent oppholdstillatelse, men siden evakueringene skjedde så raskt ble mange av disse boende på nyopprettede akuttmottak i flere måneder før de ble bosatt i kommunene.

Covid19 gjorde at også 2021 til et annerledes og krevende år, med periodevis nedstenging både nasjonalt og lokalt. Vi måtte stadig justere på retningslinjene våre for smittevern etter hvert som disse ble endret fra myndighetene sin side. Men selv om det ikke har vært mulig å gjennomføre alle planlagte aktiviteter, har våre frivillige vært tilpasningsdyktige og klart å gjennomføre mange gode aktiviteter:

Redd Barna Trondheim mottaksgruppe har arrangert 22 aktiviteter for barn på Trondheim mottak, annen hver uke før sommeren og hver uke fra september. Det har deltatt gjennomsnittlig 9 barn på hver aktivitet, sammen med 6 foreldre.

De har gjennomført mange fine og morsomme aktiviteter som danseforestilling på Rosendal Teater, hvor barna fikk prøve seg på noen sirkuskunster i en workshop etterpå, de har laget vafler, tegnet og lekt i barnehagen til mottaket, besøkt Voll gård to ganger hvor de fikk kose med geiter, griser og kaniner, matet høner ri på hest, og de har besøkt Skjølberg gård en gang. Videre har de vært på Leos lekeland to ganger, på to kinoturer hvor de har sett filmene «Finny & Leah- Den hemmelige øya» og «Aino Amazonas», hatt grilling og uteleker i parker, vært på klatring, besøkt Ringve Museum hvor de lekte, hørte på et band som spilte julemusikk, red hesteslede og så på teater. De har deltatt på «Kom deg ut-dagen» til Trondhjems turistforening hvor de akte og grillet pølser, de har utfoldet seg på en trampolinepark og fått prøve seg på turn. En av de frivillige i gruppen er turninstruktør og hadde en veldig kreativ måte å lære barna å bevege kroppen på, hvor barna prøvde å gå i spagat, hoppe og øve på kule triks. De har hygget seg med enkel snacks og mat på aktivitetene, for å gi påfyll av energi underveis.

Redd Barna Kristiansand mottaksgruppe har arrangert 20 aktiviteter for barn og unge på Integreringsmottak i Kristiansand og AMOT (alternativ mottaksplassering), cirka annenhver uke. Det har deltatt gjennomsnittlig 15 barn og 10 foreldre på hver aktivitet.

De startet året med uteaktivitet hvor de akte og grillet, og fortsatte med rebusløp og lek på Bystranden. De neste to aktivitetene var velkomstaktiviteter for nyankomne familier fra Moria, hvor de hadde med frivillige som snakket språket til familiene og kunne forklare hvem Redd Barna er og hva de skulle gjøre sammen. Barna fikk utdelt enkle leker for å ha noe å fokusere på i hendene dersom de hadde behov for det, og så besøkte de en lekeplass hvor de også kunne spille ballspill og ringspill. Neste aktivitet var lek med såpebobler, kubb, hoppetau og hinderløype i Botanisk hage, før de fortsatte med volleyball og drageflyging på Bystranden. Så hadde de to aktiviteter med Flying Seagull i Ravnedalen, som bød på show med sirkus, klovn, magi og interaktiv lek hvor barn og voksne deltok på lik linje. Videre besøkte de Dyreparken, hvor barna fikk se på kart og bestemme at de ville dra til løvene, tigrene, apene, Kutoppen, Nordisk Villmark, Bobbane, Kardemomme by og Kaptein Sabeltanns verden. De spiste også pizza i Kjuttaviga. Etter sommeren hadde de to nye aktiviteter sammen med The Flying Seagull, de var på klatring på Odderøya to ganger, på bowling to ganger, på Leos Lekeland og de var på to kinobesøk hvor de blant annet så filmen «Clifford – den store røde hunden». De hadde juleverksted med forskjellige stasjoner med ansiktsmaling, lagging av julekort og juletrepynt og spill. De hygget seg også med kakao, klementiner og pepperkaker.

I tillegg besøkte gruppen Åros akuttmottak i Søgne hvor det bodde evakuerte afghanske familier, og hadde med seg Flying Seagull som underholdt til stor suksess. Siden det viste seg at det var få egnede lokaler til å ha aktiviteter i på akuttmottaket, ble i stedet familiene invitert med på et par av aktivitetene inne i Kristiansand sammen med integreringsmottaket (Skyland og juleverksted).

Siden det ikke ble gjennomført noen aktiviteter i fellesferien, delte gruppen ut aktivitetspakker til barna som inneholdt tusjfarger, tegneblokk, krittsett, prompepute, sett med badminton, frisbee, såpebobler og to figurer til strandlek som ble lagt i en veske som også kunne brukes som strandbag.

Redd Barna Stavanger møteplass arrangerte fire aktiviteter for barn og familier på Hå ordinære mottak før det ble lagt ned sommeren 2021, hvor det deltok gjennomsnittlig 29 barn og 32 foreldre på hver aktivitet.

I mars leide de to busser for å dra på kino i Sandnes, hvor de så filmen «Knudsen og Ludvigsen 2» og spiste popcorn. I mai inviterte de Flying Seagulls til mottaket for å holde show og en workshop innen sirkus og teaterkunst for alle barna som var veldig populært. I mai inviterte de også alle barnefamiliene med til Kongeparken, hvor de koste seg med aktiviteter og en matbit i mange timer. Siste aktivitet før mottaket ble lagt ned var en tur til klatreparken Skogsprett, hvor barna fikk boltre seg i klatreløyper og nett som både var morsomme og veldig fin motorisk trening. De avsluttet dagen med pizza og is.

På høsten ble mottaket gjenåpnet som akuttmottak for afghanske flyktninger som ble evakuert til Norge, og gruppen rakk å arrangere fire aktiviteter før familiene ble flyttet videre ut i kommunene. Da deltok det i gjennomsnitt 42 barn og 8 foreldre på hver aktivitet. Aktivitetene foregikk på mottaket med lek, dans, bordtennis, tegneverksted og gode samtaler etter hvert som de fikk med seg frivillige som kunne oversette. De serverte også frukt på hver aktivitet.

Redd Barna Moss har arrangert aktiviteter for enslige mindreårige asylsøkere på Mysebu transittmottak. Grunnet nedstenging og COVID-19 fikk de ikke gjennomført alle aktivitetene som var planlagt for, men de arrangerte tre fine aktiviteter i 2021 hvor det deltok gjennomsnittlig 23 ungdommer på hver aktivitet.

I starten av juni dro de til Våler aktivitetssenter hvor de fikk prøve seg på ZIP line, ballspill, hesteskokasting og hvor de de koste seg med halalmat fra en tyrkisk restaurant etterpå. Senere i måneden dro de til Odeon kino og hadde filmkveld i egen kinosal. Og siden det var suksess gjentok de samme aktivitet i november.

For at aktivitetene skal være trygge og en fin opplevelse for alle, følger to ansatte fra mottaket med i transporten til og fra aktivitet. Dette er særlig viktig siden ungdommene er kort tid på transittmottaket før de flyttes videre, og mottaket ikke alltid har rukket å bli kjent med den enkeltes behov før aktivitetene.

Redd Barna Stord/Bømlo har arrangert åtte aktiviteter for barn og familier på Stord mottak, hvor det deltok gjennomsnittlig 12 barn og 6 foreldre på hver aktivitet.

Gruppen består av elever fra Bømlo Folkehøgskole og de er de som har gjennomført de fleste aktivitetene. Men de samarbeidet også med Redd Barna Stord om en bowling-aktivitet, som har litt mer voksne frivillige.

De fleste aktivitetene foregikk inne og ute på selve mottaket og bestod av stikkball, erteposekasting, tegning med kritt, danselek med musikk og mye ballspill ute. De hygget seg også med bollebaking, grønnsaker, dipp og isspising. I tillegg dro de en tur på bowling, hvor de også hygget seg med pizza og brus.

I Florø har vi rekruttert 7 frivillige som sammen med ansatte arrangerte to aktiviteter på Solbakken mottak i 2021, hvor det i gjennomsnitt deltok 21 barn på hver aktivitet sammen med 14 foreldre.

På den første aktiviteten inviterte de barna og familiene med på en utedag i solskinn med matservering og show med Flying Seagulls, hvor det var stor stemning.

Den andre aktiviteten ble lagt til Soldalen besøksgård, som er en 4H gård med god erfaring med å ha åpen gård og opplegg for barn. Aktiviteten begynte med sveler og grilling av kyllingpølser som var veldig populært. Etterpå kunne de som ville få prøve hesteridning – noe

alle barna hadde lyst til, og også noen av foreldrene. Så ble de omvisning og stell av hester, høns, kaniner, griser, sauer og alpakaer. Det var en veldig fin dag for små og store.

Vi har forsøkt å rekruttere frivillige til å starte opp en ny gruppe som kan arrangere aktiviteter på **Bankplassen mottak** i Hadsel, og i den forbindelse inviterte vi barna og familiene på mottaket til en aktivitet med lek og bålkos i parken hvor det kom 16 barn og 9 foreldre. Det ble grillet pølser, og aktivitetene bestod av tall-kubb, ringspill, potetløp og rettighetssti. Potetløp var veldig populært blant både de foresatte og barna, og alle barna fikk i tillegg en sjokolademedalje som premie for deltagelse på aktivitetene.

I et forsøk på å kunne starte opp faste aktiviteter for barn på Bankplassen asylmottak satte vi i gang et arbeid for å rekruttere frivillige fra lokalområdet Melbu og Stokmarknes, og vi så også på muligheten til å bruke frivillige fra nabokommunen Sortland.

Her er en oppsummering av hvilke tiltak vi gjennomførte:

- Vi prøvde rekruttering av frivillige i forkant av en planlagt aktivitet for å kunne introdusere nye frivillige for hva en Redd Barna-frivillig kan bidra med.
- Vi inviterte Redd Barna-medlemmene i området til infomøte.
- Vi arrangerte informasjonsmøte for nye frivillige 20. mai 2021 på Hadsel Frivillighetssentral.
- Fikk trykket opp plakater som ble hengt opp på bibliotek og butikker i Melbu og Stokmarknes (Hadsel kommune), i tillegg til Sortland kommune.
- Rekruttering via sosiale media og lokale facebook-grupper. Betalt annonse på Facebook og Instagram med lenke til www.reddbarna.no/bli-frivillig
- Vi oppdaterte nettsiden vår med informasjon om hvor i landet vi har aktiviteter på mottak: <https://www.reddbarna.no/bli-frivillig/aktiviteter-for-barn-pa-asylmottak/>
- Avisartikkel i Vesterålens Avis: <https://www.blv.no/nyheter/unik-sjanse-til-a-bli-kjent-med-folk/> og <https://www.vol.no/nyheter/i/Kppw3G/redd-barna-soker-frivillige-i-hadsel>
- Møte med leder, barnefaglig ansvarlig og aktivitetsansvarlig på Bankplassen asylmottak (i Melbu i Hadsel kommune). Der snakket vi om behovet for aktivitet for barna på mottaket og hvordan mottaket kunne hjelpe oss med rekruttering. Mottaket mente det var behov for aktiviteter i regi av Redd Barnas frivillige i tillegg til det kommunen og senteret kan tilby.
- Møte med daglig leder på Hadsel Frivillighetssentral om behov og muligheter i kommunen.

Til tross for iherdig innsats har vi dessverre ikke lyktes med å rekruttere frivillige til å starte en gruppe. Vi tror dette først og fremst skyldes Covid19 pandemien. Det kan også skyldes at kommunen har lavt befolkningstall over et relativt stort geografisk område. Det er også mulig at «ildsjelene» i lokalsamfunnet allerede engasjerer seg på andre måter i idretts- og organisasjonslivet (et inntrykk vi fikk etter møtet med Hadsel frivilligsentral). Skulle det

imidlertid åpne seg nye muligheter og arenaer for å rekruttere frivillige i dette området til å danne en aktivitetsgruppe, vil vi følge opp dette.

Vi lyktes dessverre heller ikke å starte opp med aktiviteter på **Ankomstsenter Østfold (Råde)**, til tross for at vi har en stor gjeng med frivillige som har stått klare i lang tid.

Vi fikk beskjed om at det var endrede rutiner etter at LINK AS overtok som driftsoperatør i april, og at det måtte inngås egen avtale med UDI om aktiviteter på ankomstsenteret. Etter mye purring fikk vi først i november beskjed om at vi måtte skrive en egen prosjektskisse til UDI, og i januar 2022 fikk vi omsider en muntlig godkjenning fra UDI på at vi kunne starte opp aktiviteter. Men prosessen med å skrive en skriftlig avtale dro ut fra UDI sin side og var først på plass i starten av mai. Vi håper derfor å starte opp aktiviteter før sommeren, siden vi vet at det er store behov der nå. Midlene som skulle brukes på Ankomstsenter Østfold ble derfor brukt til aktiviteter på andre mottak.

Vi har imidlertid lyktes med å rekruttere en god gjeng frivillige som fremover skal arrangere aktiviteter på **Kirkenes mottakssenter**. De rakk å ha første aktivitet i mars, hvor det deltok 5 barn og 5 foreldre. Da hentet de familiene i en taxi på mottaket, og så reiste de til Sør-Varanger bibliotek for å spise pizza. Etterpå gikk de til Terminal B der forestillingen «Utsikt» av Katma skulle være. Forestillingen var en del av festivalen Barents Spektakel. Publikum satt inne foran vinduet og forestillingen foregikk utenfor. Barna koste seg, lo og satt klistret til vinduet under hele forestillingen. Etter forestillingen gikk de på biblioteket for å vente på taxi tilbake. De fikk bli litt kjent med barneavdelingen og lekte og koste seg. Mottaket gav også tilbakemelding om at de hadde hatt en fin aktivitet.

Resultater, vurdering av effektmål og resultatvurdering

109 barn har deltatt på jevnlige aktiviteter gjennom året, sammen med 62 foreldre. I tillegg har 90 barn og unge deltatt på 1 til 3 aktiviteter sammen med 41 foreldre. 110 frivillige har vært involvert i prosjektet, og vi har hatt 10 lokale planleggingsmøter med erfaringsutveksling for frivillige. Vi mener derfor at vi har høy måloppnåelse i prosjektet.

I nok et år som var preget av pandemi, har våre frivillige vært kreative og klart å gjennomføre mange fine og varierte aktiviteter selv om det tidvis har krevd litt ekstra planlegging av smittevern hensyn. Det har ikke vært mulig å gjennomføre alle aktivitetene vi hadde planlagt grunnet perioder med nedstenging og sykdom som følge av pandemi, men vi gjennomførte 65 aktiviteter av 84 planlagte. Siden det har vært mange barn på flere av mottakene, har vi imidlertid nådd flere barn enn antatt både med jevnlige aktiviteter gjennom året og enkeltstående aktiviteter.

Aktivitetene har i stor grad blitt styrt av barn og unges ønsker, og det har vært mye utelek i parker, aking om vinteren, mange kinoturer, besøk på lekeland, dansing, bowling, gårdsbesøk, trampolineparker og turer til Dyreparken og Kongeparken. Mange av disse aktivitetene krever

transport og koster en del penger, noe som gjør at de ikke er lett tilgjengelige for barn og unge som bor på mottak.

Vi vil likevel fremheve at det også ofte blir gode aktiviteter inne eller ute på mottaket, med tegning og ulike spill både inne og ute kombinert med enkel matlaging. Det viktigste er ofte, og særlig i en tid med pandemi, å bare å kunne møtes og være sammen. Vi får tilbakemeldinger om at barn og unge trives veldig godt på aktivitetene, og det er tydelig at aktiv medvirkning fra barn og unge gjør at aktivitetene stort sett treffer godt.

På grunn av pandemi har det dessverre ikke vært det letteste året for å verken arrangere eller delta på store åpne arrangementer i lokalmiljøet. Men når det var muligheter for å være mange sammen deltok for eksempel mottaksgruppen i Trondheim på Kom deg ut-dagen i regi av Turistforeningen. Mottaksgruppen i Kristiansand dro til Dyreparken og mottaksgruppen i Hå dro til Kongeparken.

Til tross for perioder hvor det ikke var mulig å samle folk pga Covid19, klarte vi å gjennomføre 10 lokale samlinger med planlegging og erfaringsutveksling mellom frivillige. Vi har også invitert til faglig påfyll og erfaringsutveksling digitalt og på nasjonalt nivå. På en samling hadde vi med oss en ansatt fra et mottak som fortalte om situasjonen for barna og hvilke aktiviteter de hadde behov for, og på en annen samling snakket en psykologspesialist om traumeforståelse, regulering og hvordan frivillige best kan støtte barn samtidig som man setter grenser og ivaretar seg selv.

Vi har også hatt to nasjonale digitale samlinger for frivillige med spesialrådgiver på beskyttelse av barn i kriser i Redd Barna, som har briefet frivillige på hvordan de bør legge opp aktivitetene på akuttmottak hvor barn og familier kommer rett fra en krisesituasjon (i Afghanistan og Ukraina) og hvor de har kunnet delt erfaringer og stilt spørsmål.

Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

I det som ble nok et veldig annerledes år preget av nedstenging, smittevern og lavt antall asylsøkere, mener vi at vi tross alt har hatt god måloppnåelse. Gruppene våre har gjennomført aktiviteter så langt det har vært mulig.

Krigen i Ukraina har siden slutten av februar ført til at millioner måtte flykte fra hjemmene sine. Over 6 millioner har flyktet over grenser til naboland, hvor svært mange er kvinner og barn. Gutter og menn over 18 år skal delta i militærtjeneste og har ikke lov til å reise ut. Dette gjør kvinner og barn på flukt ekstra sårbare. Hittil har 17 303 flyktet til Norge, og av disse er 6206 barn. Flyktningene fra Ukraina får kollektiv beskyttelse for ett år om gangen og skal i utgangspunktet bosettes raskt i kommunene, men foreløpig har bosettingen gått sakte. Det er i rekordfart etablert opp over 80 akuttmottak over hele landet, med lav standard. Det er grunn til å tro at mange flyktninger blir boende i flere måneder på mottak som kun er ment for veldig kortvarige opphold. Mange ukrainske flyktninger bor også privat, og er svært vanskelige å nå både med tilbud og informasjon.

Redd Barna holder på å skalere opp arbeidet vårt, og er i gang med aktiviteter på flere av akuttmottakene. Vi er i prosess med å ansette nye frivillighetskoordinatorer for å skalere ytterligere opp i tiden fremover. Basert på behov vil vi også skalere opp integreringsarbeidet vårt, etter hvert som flere blir bosatt i kommunene.

Vi bruker erfaringene fra arbeidet med barn inn i vårt omfattende politiske påvirkningsarbeid, hvor vi jobber for at lokale og nasjonale myndigheter skal sikre at barn som flykter til Norge blir tatt imot på en god måte og får rettighetene sine innfridd.